

CHAPTER
MODERNIZATION OF THE LABOR SPHERE
IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY: REGIONAL
DIMENSIONS AND INSTITUTIONAL CHALLENGES

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-670-6-6>

Viktoriiia Blyzniuk

*Doctor of Economic Sciences, Senior Research Fellow,
Head of the Department of Socio-Economic Problems of Labor
Institute for Economics and Forecasting
of the National Academy of Sciences of Ukraine*

Liubov Yatsenko

*Chief Consultant at the Social Strategy Department
National Institute for Strategic Studies*

Summary

The article examines the peculiarities of modernization of the labor sphere in the context of the development of the digital economy and the spread of digital technologies. The impact of digitalization on the transformation of the structure of employment, the content of work, and the quality of jobs is revealed. It is argued that digital technologies are a key factor in changes in social and labor relations, contributing to the formation of new professions, the spread of remote and platform employment, and the increasing role of knowledge and digital competencies of employees. The main opportunities and risks of the digital transformation of the labor market are analyzed, in particular the polarization of employment, the growth of requirements for workforce qualifications, the emergence of non-standard forms of employment, and the threat of increased socio-economic inequality. Particular attention is paid to institutional challenges related to the need to modernize the labor market regulation system, develop digital infrastructure, and form new mechanisms for social protection and support for the professional mobility of the population. The paper highlights current trends in digital transformation in Ukraine, its impact on the functioning of the labor market, and employment promotion institutions. It concludes that the effective adaptation of the labor sector to the conditions of the digital economy requires a comprehensive state policy aimed at developing human capital, digital skills, inclusive employment, and institutional stability of the labor market.

Вступ

Сучасна світова економіка перебуває на етапі фундаментальної трансформації, де цифровізація виступає вже не просто інструментом автоматизації, а «технологією загального призначення», що докорінно змінює архітектуру суспільного відтворення. Згідно з концептуальними положеннями Світового банку, викладеними у World Development Report 2026 [1], штучний інтелект стає каталізатором нової епохи «розумного капіталу», де межі між фізичною працею та алгоритмічним управлінням остаточно розмиваються. У цьому контексті ключовим викликом є не стільки кількісне скорочення робочих місць, скільки формування нових стандартів якості зайнятості, що відповідають вимогам безпеки та ментального здоров'я працівників

Перетворення інтелекту на провідний ресурс економічного прогресу, що охоплює усі сфери життєдіяльності, пріори тезує творчу та креативну діяльність людини. Потужним драйвером економічного прогресу, соціальної якості в цих умовах є цифровізація, що виступає фундаментальною силою чи інструментом забезпечення суспільного розвитку. Це нова парадигма, що стимулює сталий розвиток, впливає на формування культури, цінностей та змінює суспільні потреби. Охоплюючи усі сфери в суспільстві, цифровізація кардинально змінює ключову ланку економічної системи – сферу прикладання праці.

Актуальність дослідження підсилюється стратегічними пріоритетами, визначеними у європейській ініціативі дорожньої карти якості робочих місць [2]. Вона акцентує увагу на тому, що успіх цифрового переходу залежить від здатності інститутів забезпечити справедливий розподіл «цифрових дивідендів» та мінімізувати нові психосоціальні ризики, пов'язані з постійною онлайн-присутністю. Це перетворює питання якості робочих місць на центральний елемент економічної політики, що має гарантувати інклюзивність трудової сфери в умовах безпрецедентної швидкості технологічних змін.

1. Вплив цифрової трансформації на трудову сферу

Цифрова трансформація кардинально змінює якість зайнятості, покращуючи якість робочих місць, створюючи нові професії та розширюючи рамки форм зайнятості. Результати власних досліджень корелюють з позиціями вітчизняних та зарубіжних дослідників щодо зміни у процесах взаємодії між людьми в умовах активного поширення цифрових технологій. Аналіз змістовної характеристики праці демонструє розмивання її меж відносно інших форм ділової активності. В першу чергу це відображається на якісних характеристиках робочої сили та робочих місць. Знання, інформація проникають в усі структурні компоненти праці: в суб'єкт, об'єкт, процес та предмет праці.

Одним із аргументів змістовної характеристики сучасного суспільства є зростання цінностей знань. Цифрові технології та інформаційні системи стають невід'ємною частиною трудового процесу, що відображається не лише на підвищенні освітнього рівня робочої сили, а у формуванні зовсім нового суб'єкту виробництва, здатного формувати, використовувати і розповсюджувати інформаційні ресурси, технології та постійно розвивати власні навички і професійний рівень. Тому категорії «праця» та «освіта» втрачають самостійне значення, вони стають взаємозалежними. Праця за якісними характеристиками стає більш складною за власною структурою та гнучкою, високий освітньо-кваліфікаційний рівень стає невід'ємним елементом праці.

Отже, змінюється місце знань та навичок, які відіграють ключову роль у трудовому процесі, забезпечуючи ефективність, якість та інноваційність роботи, підвищуючи професійні компетентності працівників, розвиваючи логічне мислення та формуючи впевненість у власних силах, що безпосередньо впливає на продуктивність, мінімізує ризики виробничих втрат. Зникають межі не лише між видами праці, оскільки важко відрізнити фізичну працю від розумової, але й між працею та іншими видами активності. Предмет праці стає менш матеріальним та набуває ознак символічності і багатофункціональності. Праця втрачає постійне місце, все більшого розповсюдження набуває дистанційна, домашня, віртуальна та часткова занятість. Цінність праці як засобу отримання матеріальних благ поступово зменшується, а на перший план виходить престижність, змістовність, комунікативність та гнучкість, також можливість поєднання професійної діяльності з іншими видами діяльності, насамперед творчістю та навчанням [3].

Наймані працівники отримують переваги, пов'язані з покращанням якості зайнятості та якості життя працюючих та їх сімей. З одного боку, ймовірно скорочуватиметься соціальна нерівність, з іншого - саме доступ до інформаційних ресурсів та наявність цифрових компетенцій є конкурентними перевагами віртуального ринку праці. Серед основних ризиків є: якісні зміни, що вимагають нових навичок; трудова діяльність та кар'єра носитиме нелінійний характер; використання новітніх інформаційних платформ для вирішення питань укладання трудових угод; розповсюдження існуючих нестандартних форм зайнятості та виникнення новітніх, застосування яких потребує їх легітимізації.

Важливим аспектом в процесі цифровізації та автоматизації робочих процесів є перерозподіл технологічних дивідендів, оскільки, як вказують дослідження, технологічні переваги розподіляються досить нерівномірно і лише поглиблюють різні види нерівностей. Адже технологічне заміщення управлінської праці зумовлює масове вивільнення управлінського персоналу. У відсутності ефективної компенсаторної

політики технологічного заміщення та створення адекватних можливостей для освоєння нових навичок, значна кількість з тих, хто підпадає під ризик бути вивільненим можуть погоджуватися на зайнятість на робочих місцях із вимогами до нижчого кваліфікаційного рівня, та, відповідно, заробітної плати. Це в свою чергу призводитиме до посилення тенденцій щодо зниження заробітної плати в секторі, де заробітна плата і так є нижчою [4]. Більша частина робочих місць, які вимагають середнього рівня кваліфікації, і асоціюються із стандартними трудовими угодами і нормальною стандартною тривалістю робочого дня замінюються нестандартними формами зайнятості не лише в когнітивних професіях, вільних від рутини, але і в робочих професіях, що базуються на ручній праці [5]. В останні десятиріччя на ринку праці спостерігається стагнація і зниження реальних доходів та зайнятості населення із самими низькими професійними навичками, тобто так звана поляризація зайнятості (розрив між попитом на кадри з високою кваліфікацією та низько кваліфіковані кадри) [6]. Зростання трудових доходів, покращення умов праці, баланс між роботою та особистим життям (новітні форми зайнятості дозволяють поєднувати роботу з сімейними обов'язками), навчання впродовж життя, значною мірою забезпечується завдяки запровадження цифрових технологій.

Експерти Організації Об'єднаних Націй та Європейської економічної комісії ООН, аналізуючи вплив цифрових технологій у межах спеціалізованого Довідника з форм зайнятості [7], наголошують на необхідності системної адаптації інститутів ринку праці до нових реалій зайнятості. Пріоритетним завданням визнається забезпечення інституційної стійкості через модернізацію правових рамок для мережевих і платформних форм праці, що дозволить інтегрувати їх у легітимне економічне поле. Одночасно акцентується увага на багатовимірності добробуту, що передбачає не лише розвиток цифрових навичок та безпеку робочого середовища, а й дотримання балансу між роботою та особистим життям як засадничого елемента якості зайнятості. Важливою складовою цієї трансформації є розвиток систем соціального захисту, спрямований на розширення гарантій для нестандартно зайнятих працівників, що є критичним для збереження високого рівня соціальної захищеності родин та загальної стабільності ринку праці в умовах глобальної цифровізації

Важливим в контексті прогресу цифрової економіки та цифровізації трудової сфери є розвиток цифрової інфраструктури, що є основою цифровізації суспільства та розглядається, як комплекс технологій, продуктів та процесів, що забезпечують обчислювальні, телекомунікаційні та мережеві можливості. На необхідності цифрової інфраструктури наголошує Концепція розвитку цифрової економіки та

суспільства України [8]. Основна увага повинна бути зосереджена в сфері м'якої цифрової інфраструктури, а саме: ідентифікації та довіри, відкритих даних, інтероперабельності, блокчейн, електронних розрахунків та транзакцій, електронної комерції та онлайн-взаємодії суб'єктів бізнесу, державних послуг (електронне урядування), життєзабезпечення (медицина, освіта, громадська безпека, транспорт тощо), геоінформаційна та промислова цифрова інфраструктура. Основними компонентами м'якої цифрової інфраструктури є цифрові компетентності та кадри (навички роботи з новітніми технологіями, без яких інша інфраструктура неефективна), програмне забезпечення та сервіси (програмні продукти, системи керування, бази даних, що забезпечують обробку та передачу інформації), організаційна структура та стандарти (правові норми, політики, процедури та стандарти, що регулюють функціонування цифрового простору), освітні та наукові компоненти (електронні засоби та платформи для підвищення якості навчання та доступу до знань). Ці елементи забезпечують впровадження інноваційних технологій, що прямо чи опосередковано відображаються на якісних характеристиках робочої сили, якості зайнятості та продуктивності праці.

Поширення цифрових технологій зумовлює автоматизацію рутинних виробничих та управлінсько-організаційних процесів, скорочення низько кваліфікованих робочих місць і як результат – вивільнення робочої сили. Разом з тим, запровадження цих технологій стимулює попит на нові, високотехнологічні професії, пов'язані зі штучним інтелектом та аналізом даних, що вимагає від працівників постійного перенавчання та адаптації до «цифрових навичок» та глобальної конкуренції. Для недопущення формування дисбалансів на ринку праці виникає необхідність формування мобільності робочої сили, що забезпечує зміцнення її адаптивності, конкурентоспроможності, а також підвищення рівня її використання в умовах структурних змін на ринку праці внаслідок стрімкої цифровізації. Трудова мобільність, що визначає якісну характеристику робочої сили, її потенційну здатність до зміни функцій у виробництві матеріальних і нематеріальних благ, готовність до професійно-кваліфікаційного зростання, освоєння нових професій, набуття навичок, здатність адаптуватись в динамічних виробничих умовах має забезпечити сприятливий рівень зайнятості. Мобільність робочої сили є одним із важливих саморегуляторів ринку праці та в умовах стрімкої динаміки економічної системи підвищує можливість адаптуватись до структурних і кон'юнктурних змін в сфері прикладання праці [9]. Вирішення цього завдання потребує формування стійкості та гнучкості сфери професійної підготовки та перепідготовки працівників та узгодженості її з потребами ринку праці, що забезпечується значною мірою завдяки використанню цифрових технологій.

Цифровізація управлінської сфери перетворює її на систему, що базується на автоматизації процесів та електронній взаємодії, впровадженні хмарних технологій, обробці великих масивів даних, ШІ, цифрових платформ. Вона підвищує ефективність, прозорість та швидкість прийняття рішень, мінімізує ризики корупції та бюрократії, змінюючи методи роботи персоналу та стратегічну стійкість. Разом з цим, змінюються вимоги до кваліфікаційних характеристик та навичок управлінського персоналу. Трансформуючись з виконання закритих когнітивних завдань у процес «кураторства» штучного інтелекту, праця формує працівника майбутнього, який набуває здатності здійснювати етичний контроль та верифікацію алгоритмічних рішень. Саме це вимагає розвитку критичного мислення як базової мета-компетентності, що стає основою конкурентоспроможності в екосистемі «людина-машина».

Ієрархічна структура організації праці трансформується на основі цифрових платформ: інтереси учасників інтегруються, завдяки віртуальному доступу до спільної діяльності вибудовуються галузеві ланцюжки, створюються сучасні екосистеми. Для роботодавців в умовах цифровізації актуалізується завдання щодо побудови нових бізнес-моделей, що дозволять контролювати віддалене виконання завдань та процесів, здійснювати онлайн-зв'язок із співробітниками, організовувати підготовку та перепідготовку працівників у зв'язку із необхідністю оновлення їх професійних навичок та цифрових компетентностей [10]. Основними ж перевагами для роботодавців є економія витрат на утримання персоналу та динамічність інноваційних та організаційних процесів.

Поширення цифрових технологій докорінно трансформує інститути сприяння зайнятості, автоматизуючи пошук роботи, створюючи нові форми праці (платформна, дистанційна) та вимагаючи переходу від пасивного до активного регулювання ринку праці. Цифровізація кардинально трансформує державні служби зайнятості (ДСЗ), перетворюючи їх на сервісні установи з онлайн-інструментами (електронні кабінети, онлайн-курси), що підвищує швидкість пошуку роботи, ефективність взаємодії з роботодавцями, пришвидшує метчинг та дозволяє адаптуватися до змін ринку праці, особливо в умовах воєнної агресії. Цифровізація сприяє не лише спрощенню процедури працевлаштування, а й підвищенню гнучкості ринку праці, забезпечуючи швидший перерозподіл трудових ресурсів.

Варто зазначити, що однією з переваг цифровізації для найманих працівників є автоматизація етапів процесу пошуку та найму робочої сили, використання різноманітних цифрових платформ, що може підвищувати ефективність функціонування ринку праці, оскільки суттєво скорочуються трансакційні витрати на ринку праці.

Як свідчать результати дослідження «Зайнятість через цифрові платформи в Україні. Проблеми та стратегічні перспективи», проведене МОП в Україні в 2018 р. [11], найбільш розповсюдженим видом діяльності на цифрових платформах в Україні була робота з текстами, особливо копірайт (23%), на другому місці – сфера ІТ (12%), насамперед створення та підтримка Інтернет-сайтів. Нині цифрова робота доступна в Україні приблизно через сорок різних платформ. Ці платформи включають такі, що обслуговують український ринок, а також такі, що обслуговують пострадянський і міжнародний ринки. Деякі працівники також регулярно знаходять роботу через соціальні мережі. Тобто вітчизняний ринок праці поступово набуває ознак віртуальності і формується особливий віртуальний сегмент зайнятості, що набуває наступних ознак: послуги праці є інформаційними або інтелектуальними продуктами, надаються за допомогою використання віртуальної інфраструктури (онлайн-платформи для пошуку роботи і пропонування послуг, фріланс-біржі, краудфандінгові платформи, професійні соціальні мережі, групи та ін.), оплата праці досить часто здійснюється за допомогою віртуальних грошей.

Швидке поширення цифрових технологій відкриває нові можливості щодо забезпечення інклюзивності ринку праці, що передбачає створення безбар'єрного середовища, адаптацію робочих місць та впровадження політичних можливостей працевлаштування та професійного зростання для всіх осіб без обмежень. Цифровізація значно підвищує інклюзивність ринку праці, усуваючи бар'єри, особливо через розвиток віддаленої роботи та онлайн-платформ, впровадження індивідуальних програм реабілітації, професійної переорієнтації, цифрових технологій, що мінімізує географічні та фізичні бар'єри, проблеми ейджизму тощо. В даному контексті хотілося б зауважити, що інклюзивність трудової сфери сприяє соціальній інтеграції, вона підвищує економічну ефективність бізнесу і продуктивну зайнятість та відповідає принципам соціальної відповідальності, особливо в кризових умовах. Водночас, варто відзначити, що мережеве суспільство вимагає підвищення рівня цифрової грамотності населення задля мінімізації ризику «цифрових розривів».

Таким чином, цифровізація трудової сфери на сучасному етапі стала драйвером соціально-економічного прогресу та сприяє формуванню великої кількості переваг, а саме: підвищенню рівня і якості зайнятості, трансформації структури ринку праці, розвитку гнучкості ринку праці і соціально-трудова відносин, підвищенню ефективності і дієвості інститутів сприяння зайнятості, зростанню продуктивності праці, покращанню якості робочої сили, формуванню ефективних інструментів адміністрування трудової сфери, забезпеченню прозорості соціально-трудова відносин та інклюзивності ринку праці.

Паралельно з розвитком цифрової економіки формуються нові системні виклики, оскільки зростання попиту на ІТ-фахівців супроводжується витісненням із ринку праці осіб, зайнятих рутинною діяльністю. Це зумовлює виникнення „цифрових розривів“, що проявляються через нерівний доступ до технологій та різний рівень професійних компетентностей. У підсумку такі процеси стають підґрунтям для соціального відчуження, що поглиблює нерівність між різними верствами населення, віковими групами та регіонами, суттєво обмежуючи їхні можливості в сучасному середовищі.

2. Цифрові фактори трансформації трудової сфери в Україні

Попри воєнні ризики, що гальмують розвиток економічної та соціальної сфери, створення та впровадження цифрових технологій в Україні відбувається досить стрімко. Траєкторія руху України базується на поєднанні процесів модернізації інституційного середовища, розвитку правового поля та об'єднання зусиль держави, міжнародних донорів, бізнесу і громад для впровадження сучасних технологій, та підвищення цифрової стійкості. Україна за останнє десятиліття демонструє вражаючі темпи цифрової трансформації, про що, зокрема свідчать міжнародні рейтинги. Так, у 2024 р. серед 193 країн світу наша країна посіла на 30-е місце за Індексом розвитку електронного урядування (E-Government Development Index – EGDI), піднявшись у цьому рейтингу з 82-го місця, де знаходилась у 2018 р. Цей індекс враховує три характеристики, а саме: обсяг та якість онлайн-послуг, що відображає субіндекс онлайн-послуг – OSI, стан розвитку телекомунікаційної інфраструктури – субіндекс телекомунікаційної інфраструктури – ТІ та розвиток людського капіталу – субіндекс людського капіталу – НСІ [12]. За результатами цього дослідження у 2024 р. наша країна продемонструвала п'ятий результат за значенням субіндексу OSI, що свідчить про високу якість інтернет послуг, зручність та рівень доступу громадян до державних он-лайн послуг.

У дослідженні GovTechMaturity Index (GTMI) 2025 [13], де фахівці Світового банку оцінюють цифрову зрілість урядів 198 країн світу, розподіляючи їх на чотири групи, – від А до D, Україна знаходиться в групі А. Це означає, що наша країна демонструє високорозвинені та ефективні рішення у сфері GovTech. Рейтинг формується на основі використання 48 показників, згрупованих за чотирма ключовими напрямками:

- ✓ базові урядові системи – хмарні рішення та сумісність реєстрів;
- ✓ надання онлайн-послуг – зручність та доступність сервісів для населення;
- ✓ цифрова участь громадян – інструменти електронної демократії і залучення людей до ухвалення рішень;
- ✓ фактори, що сприяють розвитку державних технологій – інноваційне середовище, інституційні механізми, стратегії.

За кожним із зазначених індикаторів Україна демонструє вагомі здобутки. Дослідження підтверджує, що ключовими факторами успіху стали системність державних заходів та впровадження комплексних цифрових рішень. Останні забезпечили ефективне поєднання державних сервісів, налагодження електронної взаємодії з громадянами та глибоку модернізацію внутрішніх управлінських процесів у державному секторі.

За міжнародним рейтингом готовності держав до використання штучного інтелекту (Government AI Readiness Index), що розраховується аналітичним центром Oxford Insights, у 2025 р. Україна посіла 40-ве місце серед 195 країн світу [14]. Цей індекс розраховується за 69 показниками, згрупованими у шість напрямів: державна політика, регулювання, інфраструктура, впровадження ШІ в держсекторі, розвиток приватної екосистеми та стійкість до ризиків. Серед названих складових найвищі результати Україна має за якість правових і регуляторних рамок, підходів до етики, захисту прав людини, безпеку та інституційний нагляд за використанням ШІ, управління та регулювання (Governance). Також високі оцінки наша країна отримала за впровадження ШІ в державному секторі (PublicSectorAdoption) – 80,24, що демонструє рівень активності у сфері використання ШІ органами влади та в публічних сервісах. Здатність держави розробляти, координувати та реалізовувати політику у сфері ШІ, включно зі стратегічним плануванням і міжвідомчою взаємодією (Policy Saracity) також в дослідженні отримала високу оцінку – 73,50. До найменш розвинених складників віднесено: спроможність держави до управління соціально-економічними та безпековими ризиками від впровадження ШІ (57,09 бала); рівень розбудови обчислювальних потужностей і доступу до великих даних (51,13 бала); а також загальний стан ШІ-екосистеми, що охоплює якість людського капіталу, науковий потенціал та зрілість вітчизняного ІТ-сектору (43,03 бала). У підсумку результати дослідження не лише підтверджують ефективність цифрової трансформації в Україні, а й окреслюють вектори стратегічного розвитку штучного інтелекту для досягнення суспільно значущих цілей.

Варто відзначити, що Україна наразі визнана першою у світі державою з офіційними електронними паспортами, однією з перших країн світу, чії COVID-сертифікати в застосунку «Дія» визнав офіційно ЄС, та четвертою країною Європи, де офіційно діють цифрові водійські права. Застосунок Дія, що містить 33 цифрові документи та понад 160 послуг станом на кінець 2025 – початок 2026 р. налічував понад 23,7 млн користувачів (більшість дорослих українців є користувачами цього сервісу). Таким чином, в умовах кризи, пов'язаної з деструктивними процесами воєнний дій на території країни, в Україні відбувається системне переосмислення ролі цифровізації в забезпеченні розвитку держави, бізнесу та суспільства в цілому, що зумовлює прискорений рух в напрямі цифрової модернізації, гармонізації з європейськими стандартами та розвитку і поширення цифрових інноваційних технологій.

Просторові відмінності географічного, соціального, інфраструктурного та економічного характеру зумовлюють відмінності щодо рівня цифровізації регіонів країни та окремих громад. Починаючи з 2022 р. Міністерство цифрової трансформації України здійснює дослідження рівня цифрової трансформації в державі та розраховує на його основі Індекс цифрової трансформації регіонів. Структурно індекс побудований на використанні 5-ти основних індикаторів, що характеризують: цифровізацію економіки, рівень цифрових навичок, розвиток цифрової інфраструктури, рівень цифровізації публічних послуг та ситуацію у сфері цифровізації територіальних громад. Це дослідження дозволяє в динаміці відстежувати стан цифрових трансформацій та ефективність прийнятих цифрових рішень в державі та ідентифікації рівня цифрової культури громадян. Так, за підсумками IV кварталу 2025 р. індекс у межах України в середньому становить 44,9 бала зі 100 можливих. Лідерами серед регіонів залишаються Львівська та (57) та Дніпропетровська (57) області (табл. 1). При цьому варто відзначити Харківську область, яка попри постійні обстріли, руйнування та виклики воєнного часу, у 2025 р. увійшла до групи лідерів цифровізації. Найнижчий рівень цифрової трансформації спостерігається в прифронтових Луганській, Донецькій та Запорізькій областях [15]. Слід відмітити, що порівняно з попереднім роком помітно скоротився міжрегіональний розрив значення індексу, що свідчить про просторове вирівнювання щодо впровадження цифрових технологій.

Характеристики, що використовуються при розрахунку Індексу цифрової трансформації регіонів відображають вплив факторів цифровізації на трудову сферу. Аналіз його складових дозволяє ідентифікувати вплив окремих детермінант складного процесу цифровізації на трудову сферу.

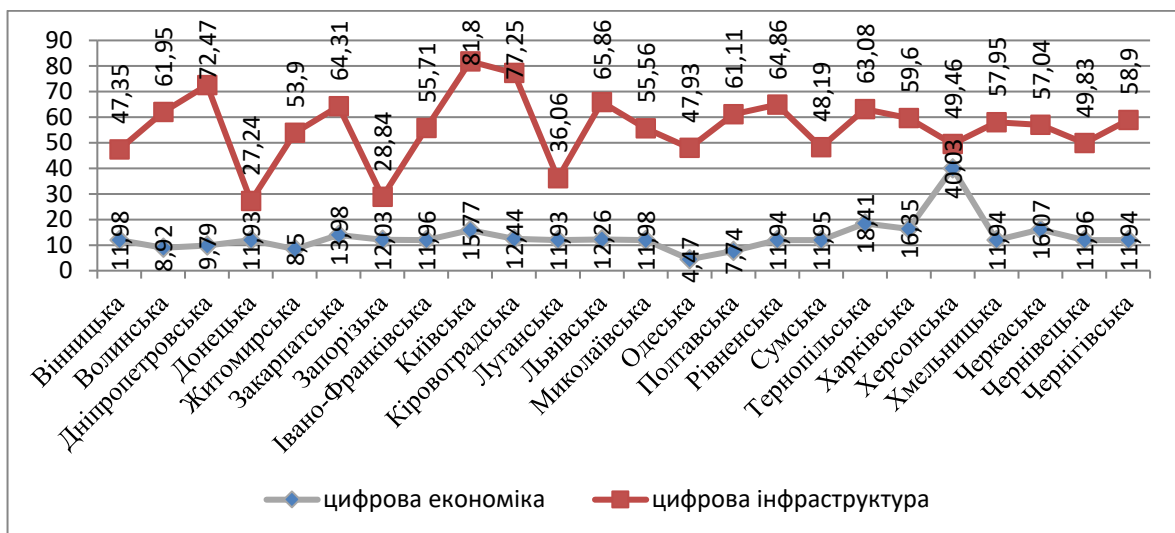
Таблиця 1

Групування регіонів України за рівнем цифровізації

Рівень		
<i>Високий</i>	<i>Середній</i>	<i>Низький</i>
Дніпропетровська	Закарпатська	Черкаська
Львівська	Чернігівська	Чернівецька
Тернопільська	Івано-Франківська	Донецька
Рівненська	Сумська	Запорізька
Полтавська	Херсонська	Луганська
Київська	Хмельницька	
Кіровоградська	Миколаївська	
Харківська	Вінницька	
Волинська	Житомирська	
	Одеська	

Джерело: складено авторами за даними Індексу цифрової трансформації регіонів [15]

Цифровізація економіки та розвиток ІТ-сектору докорінно трансформують сферу праці за трьома ключовими напрямками. По-перше, автоматизація рутинних процесів змінює кількісні та якісні параметри зайнятості, витісняючи традиційні професії та посилюючи ризики безробіття. По-друге, поява нових видів діяльності потребує масштабного оновлення системи професійної підготовки та перекваліфікації кадрів. По-третє, поширення гнучких моделей (гіг-економіка, віддалена робота) та мережеских форм взаємодії (фріланс, аутсорсинг) зумовлює нагальну потребу в адаптації нормативно-правового регулювання трудових відносин. Впровадження цифрових технологій стимулює ріст продуктивності та загострює конкуренцію на ринку праці, висуваючи здатність до безперервного навчання у розряд пріоритетних компетенцій. Водночас технологічна трансформація зумовлює скорочення попиту не лише на низькокваліфіковану працю, а й на фахівців середньої ланки (бухгалтерів, секретарів тощо), що посилює ризики структурного та технологічного безробіття. У кризових умовах цифровізація виступає інструментом забезпечення адаптивності економіки та життєздатності трудової сфери як її фундаментального елемента. Результати дослідження підтверджують, що вищий рівень субіндексу цифровізації в регіонах безпосередньо корелює з їхньою спроможністю до ефективних трансформацій у сфері зайнятості. Найкращі результати в сфері цифровізації економіки у 4-му кварталі 2025 р., окрім Херсонської області, яка є абсолютним лідером, демонстрували Тернопільська, Харківська, Черкаська та Київська області (рис. 1).

Рис. 1. Регіональна диференціація рівнів розвитку цифрової інфраструктури та цифрової економіки в Україні

Джерело: складено за даними Індексу цифрової трансформації регіонів [15]

Аналіз регіональної диференціації свідчить про формування вираженої групи лідерів за рівнем розвитку цифрової інфраструктури, до якої ввійшли Київська, Кіровоградська та Дніпропетровська області як центри зосередження значного економічного потенціалу. Поряд із ними високі показники демонструють західні регіони – Львівська, Рівненська, Закарпатська, Тернопільська та Волинська області, які в умовах воєнного стану трансформувалися у стратегічний логістичний тил, забезпечивши релокацію бізнесу та адаптацію внутрішньо переміщених осіб. Натомість суттєво гірша ситуація спостерігається в зонах підвищених мілітарних ризиків, зокрема у Сумській, Одеській, Луганській, Запорізькій та Донецькій областях.

У сучасних реаліях розбудова надійної цифрової інфраструктури набуває критичного значення для забезпечення стійкості національної економіки, оскільки її стан безпосередньо зумовлює ефективність виробничих процесів, оптимізацію логістичних ланцюгів та трансформацію фінансового сектору. Цей вплив екстраполюється і на трудову сферу, де цифровізація виступає каталізатором структурних змін: від створення інноваційних робочих місць і поширення гнучких форм зайнятості до виникнення нових форматів соціально-трудова відносин. Водночас стрімке технологічне оновлення висуває підвищені вимоги до якісних характеристик людського капіталу, актуалізуючи потребу у розвитку цифрової грамотності, креативності та критичного мислення.

Зазначені трансформації об'єктивно зумовлюють необхідність глибокого реформування системи освіти та її повної синхронізації із динамічними запитами ринку праці. Пріоритетними завданнями у цьому контексті постають модернізація ІТ-підготовки, впровадження гнучких освітніх програм та посилення інституційної взаємодії між науковим, освітнім і виробничим секторами. Реалізація такого підходу дозволить пришвидшити адаптацію економічної системи до викликів цифрової епохи, забезпечуючи інклюзивний доступ громадян і бізнесу до сучасних технологічних можливостей.

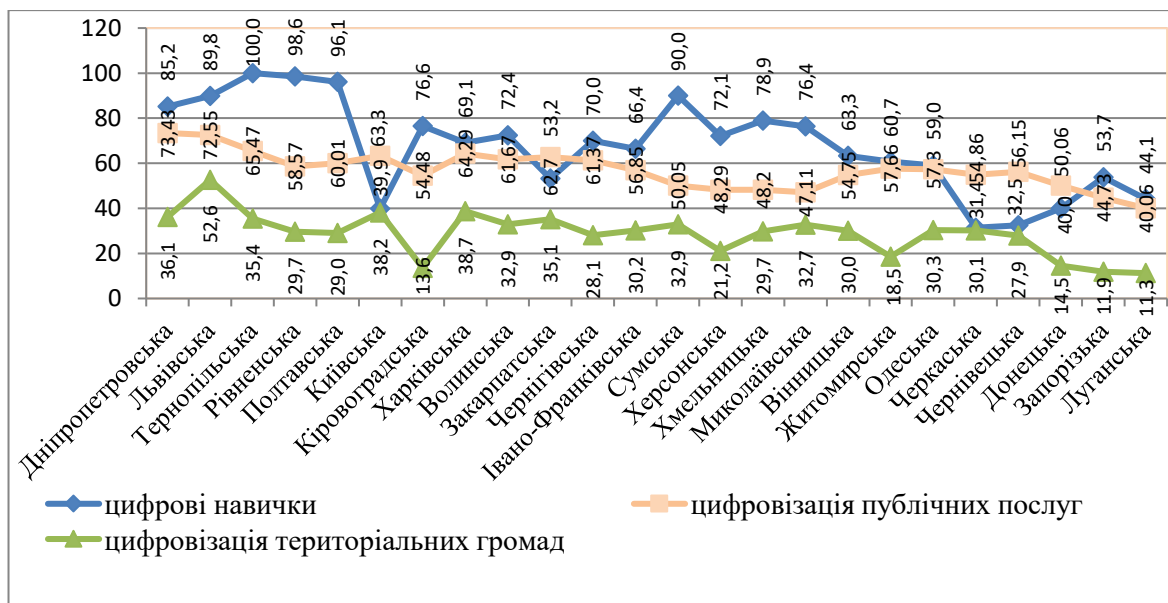
Цифрова трансформація глобальної економічної системи докорінно змінює архітектуру ринку праці, висуваючи нові вимоги до професійних якостей персоналу. У сучасних умовах цифрові навички трансформувалися з додаткової переваги у базову детермінанту життєдіяльності, що охоплює комплекс знань та здатностей для впевненого, критичного й безпечного використання технологій у професійній діяльності, навчанні та побуті. Розвинені цифрові компетенції не лише розширюють можливості працевлаштування та сприяють зростанню трудових доходів, а й виступають фундаментом для розвитку новітніх моделей зайнятості, зокрема гіг-

економіки та віддаленої роботи. В умовах прискореного технологічного прогресу ключовою конкурентною перевагою фахівця стає здатність до безперервної адаптації, міждисциплінарність, цифрова грамотність та вміння ефективно оперувати складними інформаційними потоками [16].

Світові тренди підтверджують, що цифрові компетенції є фундаментальною умовою інтеграції в цивілізований ринок праці. Згідно з доповіддю Європейської комісії «Стан цифрового десятиліття» (2025) [17], спостерігається чіткий вектор відходу від рутинних завдань на користь аналітичного мислення, технологічної грамотності та навчання протягом усього життя. Показово, що у 2025 р. 70% опитаних компаній визначили аналітичне мислення найбільш затребуваною навичкою, за якою слідує стресостійкість, гнучкість, лідерські якості та соціальний вплив.

Попри високий запит роботодавців – а це близько 90% вакансій у ЄС, що потребують базових цифрових навичок – спостерігається суттєвий кваліфікаційний розрив. Так, станом на 2025 р. четверо з десяти дорослих європейців все ще не володіють необхідним мінімумом компетенцій. Дані Євростату за 2023 р. фіксують, що лише 56% населення ЄС віком 16–74 роки мали базовий рівень цифрової грамотності, що актуалізує амбітну ціль Євросоюзу щодо досягнення показника у 80% до 2030 року. Для державного та приватного секторів подолання цього розриву є стратегічним завданням, оскільки розвиток цифрового капіталу працівників є прямою передумовою прискорення інновацій, зростання продуктивності праці та посилення міжнародного партнерства [18].

Вітчизняне дослідження щодо рівня цифрових навичок, здійснене в рамках визначення Індексу цифрової трансформації регіонів, базується на використанні індикаторів: цифрова грамотність населення, розвиток талантів в галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Середнє значення субіндексу, що характеризує рівень володіння цифровими навичками населення країни дорівнює 67,5 балів із 100 можливих. Результати дослідження демонструють високі досягнення з розвитку цифрових навичок в Тернопільській, Рівненській, Полтавській, Сумській, Львівській та Дніпропетровській областях (рис. 2). Ці регіони демонструють найвищі показники цифрової грамотності населення та розвитку талантів в галузі інформаційно-комунікаційних технологій. З великим відривом від лідерів найнижчі значення субіндексу на кінець 2025 р. мають Луганська, Донецька, Київська, Чернівецька та Черкаська області.

Рис. 2. Розподіл регіонів України за рівнем розвитку цифрових навичок, цифровізації публічних послуг та цифровізації територіальних громад у 4-му кварталі 2025 р.

Джерело: складено за даними Індексу цифрової трансформації регіонів [15]

В контексті дослідження впливу цифровізації на трудову сферу, варто відмітити результати ще одного дослідження. Згідно ж дослідження цифрових навичок українців, здійсненого у 2025 р. з ініціативи Міністерства цифрової трансформації України, за підтримки швейцарсько-української Програми EGAP, що виконується Фондом «Східна Європа», 96% українців володіють цифровими навичками, а 58% здобули цифрові навички рівня вищого за базовий (середній рівень охоплює вміння працювати з CRM-системами, хмарними сховищами, основами кібербезпеки та аналітикою даних, вищий рівень передбачає знання мов програмування, здатність до розробки програмного забезпечення, використання великих баз даних, штучного інтелекту та машинного навчання). Цей показник відповідає середньому рівню країн ЄС [19], що ще раз підтверджує успішність процесу цифрової трансформації в Україні. Зокрема, результати дослідження підтверджують, що цифрова грамотність безпосередньо впливає на добробут працюючого населення та їх родин, а саме: українці з високим рівнем цифрових навичок отримують дохід у середньому в п'ять разів більше, ніж ті, хто їх не мають. Окрім того, 59% респондентів повідомили, що цифрова грамотність відкрила для них нові професійні можливості. На фоні поглиблення та поширення цифрових компетентностей в Україні, окрім міжрегіональних відмінностей зберігається розрив між окремими сферами їх застосування. Так, найрозвиненішими залишаються

інформаційні та комунікаційні навички (97% населення мають їх на базовому рівні і вище), слабшою ланкою є створення цифрового контенту (60% дорослих володіють відповідними навичками, що відображає нижчу мотивацію або доступність інструментів для творчого використання технологій). В умовах постійного зростання попиту на цифрові компетенції пріоритетним завданням державної політики стає підвищення рівня цифрової грамотності всіх категорій населення та подолання існуючих кваліфікаційних розривів. Розвиток цифрової освіти слід розглядати як фундаментальний напрям забезпечення стійкості трудової сфери та загального суспільного прогресу, що дозволяє мінімізувати соціальні ризики цифровізації та максимізувати адаптаційний потенціал людського капіталу.

Важливою детермінантою цифрової трансформації, що системно впливає на трудову сферу, є цифровізація публічних послуг. На сучасному етапі основними інструментами надання цифрових сервісів в Україні виступають портал та мобільний застосунок «Дія» (понад 120 послуг), система електронної взаємодії «Трембіта», кваліфікований електронний підпис (КЕП), BankID, а також спеціалізовані галузеві системи (eHealth, e-Оренда тощо). Зазначений інструментарій забезпечує безперешкодний доступ до документів, автоматизацію адміністративних процедур, високий рівень захисту персональних даних та мінімізацію бюрократичних бар'єрів.

Перспективним напрямом розвитку цифрового ринку праці в Україні є реалізація експериментального проекту з оформлення трудових відносин в електронній формі на базі Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Обрій». Повноцінне впровадження її технічного функціоналу заплановане на III квартал 2026 року. У межах цієї системи роботодавці та громадяни через інтерфейс «Дії» отримають можливість здійснювати повний цикл управління трудовими відносинами: від пошуку вакансій і підбору персоналу до електронного оформлення прийняття на роботу, ведення особових справ та звільнення.

Цифровізація публічних послуг у конвергентному суспільстві виступає фундаментом для якісного розвитку людського капіталу та системної трансформації сфери праці. Через автоматизацію рутинних процедур та оптимізацію взаємодії між державою і громадянином вона стимулює ріст продуктивності, зумовлює зміну структури зайнятості та сприяє поширенню нових форм трудових відносин, зокрема дистанційної праці та гіг-економіки. Поряд із суттєвим спрощенням процесів пошуку роботи, технологічна конвергенція висуває нові вимоги до цифрових компетенцій працівників. Водночас стрімка експансія інформаційних технологій у публічному секторі актуалізує низку викликів: прекарізацію зайнятості, загрози кібербезпеці, необхідність посиленого захисту персональних

даних, поглиблення цифрової нерівності та потребу в адаптації трудового законодавства до новітніх форм економічної активності.

Аналіз поточної ситуації засвідчує виражену регіональну нерівномірність цифрового розвитку публічного сектору. При середньодержавному рівні у 56,8 бали спостерігається значний розрив між регіонами-лідерами та областями з низькими показниками. Зокрема, стали перевагу демонструють Дніпропетровська, Львівська, Тернопільська, Харківська та Київська області. Натомість найскладніша ситуація з доступом до цифрових послуг зафіксована у Херсонській, Хмельницькій, Миколаївській, Запорізькій та Луганській областях (див. рис. 2), що значною мірою зумовлено безпековими ризиками та пошкодженням інфраструктури внаслідок воєнних дій.

Подолання диспропорцій у доступності та ефективності цифрових сервісів потребує комплексного інституційного забезпечення. Воно має охоплювати вдосконалення правового регулювання, стабільне фінансування, розвиток організаційних структур, фахову підготовку кадрів та розширення міжнародного партнерства. Подальша цифровізація публічних послуг є стратегічним завданням, успішна реалізація якого безпосередньо впливає на модернізацію трудової сфери, зміцнення довіри громадян до державних інституцій та забезпечення нової соціальної якості життя в Україні.

Євроінтеграційний вектор України активізує процеси цифрової трансформації, що в умовах воєнного стану стає критично важливим для забезпечення стійкості територіальних громад. Цифровізація на місцевому рівні, яка базується на розвитку економіки, інфраструктури та формуванні цифрових навичок населення, не лише підвищує прозорість місцевого самоврядування та якість надання адміністративних послуг, а й виступає драйвером територіального розвитку, посилюючи самодостатність громад та рівень життя мешканців.

Результати вимірювання в межах Індексу цифрової трансформації у 2025 році продемонстрували системний прогрес: середній показник цифровізації громад України склав 28,9 бали зі 100. Ключовим здобутком останніх років став перехід від фрагментарних змін до комплексної цифрової стратегії. Це зумовило розвиток мережевої інфраструктури, масове впровадження е-послуг у закладах освіти та медицини, а також суттєве зростання частки населення, залученого до освоєння цифрових компетенцій.

Важливою детермінантою розширення поля прикладання праці є комп'ютеризація робочих місць та розвиток індустріальних парків. Станом на кінець 2025 року до Реєстру включено 118 індустріальних парків, з яких 24 було створено протягом останнього звітного року. Такі осередки ділової активності у поєднанні з цифровою модернізацією

забезпечують не лише кількісне створення робочих місць, а й якісну трансформацію праці. У регіональному розрізі абсолютним лідером за рівнем цифровізації громад залишається Львівська область. Позитивну динаміку також демонструють Харківська, Київська, Дніпропетровська, Тернопільська та Закарпатська області. Водночас аутсайдерами рейтингу залишаються Донецька, Кіровоградська, Запорізька та Луганська області, що актуалізує потребу в посиленні їхньої цифрової спроможності.

Подальша модернізація цифрових систем на місцевому рівні диктується необхідністю стимулювання економічної активності населення, розвитку малого та середнього підприємництва, а також залучення інвестицій у період воєнного стану та повоєнного відновлення. Цифрова взаємодія між центральними та місцевими органами влади забезпечує підзвітність процесів відбудови. У підсумку цифрова трансформація стає ключовим інструментом відродження громад, вимагаючи консолідованих дій усіх стейкхолдерів: органів влади, громадянського суспільства та бізнес-середовища.

Висновки

Цифровізація виступає визначальним фактором глибинних трансформацій у трудовій сфері, змінюючи не лише характер професійної діяльності, а й фундаментальні підходи до організації зайнятості та управління людським капіталом. Проведене дослідження підтверджує, що розвиток цифрових технологій зумовлює якісні зміни у змісті праці, висуваючи нові вимоги до компетентностей працівників, де ключового значення набувають цифрова грамотність, адаптивність та спроможність до безперервного навчання.

Кількісна оцінка сучасного стану цифровізації в Україні виявила суттєву територіальну диференціацію: при середньому рівні готовності публічного сектору (56,8 бали) та відносно низькому загальному індексі цифровізації громад (28,9 бали), сформувався виражений розрив між технологічно розвиненими центрами та регіонами з високими безпековими ризиками. Така нерівномірність свідчить про те, що цифрова інфраструктура сьогодні є не лише технічним показником, а й стратегічним чинником стійкості сфери зайнятості, де вищий рівень цифровізації територій безпосередньо корелює з їхньою спроможністю зберігати економічну активність та адаптувати трудові ресурси до кризових умов.

Виявлені диспропорції створюють загрози поглиблення «цифрового розриву» та соціальної поляризації, що разом із ризиками автоматизації контролю та зростанням ментального тиску на персонал потребує нових підходів до регулювання трудової сфери та забезпечення психосоціального благополуччя працівників. Подальший розвиток сфери праці

має базуватися на людиноцентричних рішеннях, що передбачає адаптацію законодавства до новітніх форм зайнятості, масштабування інтегрованих екосистем (зокрема ЄІАС «Обрій») та розбудову індустріальних парків як точок концентрації сучасних робочих місць.

У підсумку успішна модернізація сфери зайнятості залежить від здатності держави вирівняти цифрову спроможність територій та забезпечити інклюзивний доступ до технологій. Це дозволить мінімізувати структурне безробіття та сформуванню конкуренто-спроможний людський капітал, що є критично важливим для сталого соціально-економічного розвитку та ефективного повоєнного відновлення України.

Список використаних джерел:

1. World Development Report 2026: Artificial Intelligence for Development. Concept Note. World Bank. 2025. 48 p. URL: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/1e4e52502104a331fb42cba0d4afa995-0050062026/original/WDR2026-Concept-Note.pdf> (дата звернення: 05.03.2026).
2. Quality jobs roadmap: Communication on policies to improve job quality in the digital and green transition. European Commission. European Union, 2025. 34 p. URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/document/download/82975aa7-bdd6-4a64-b3e3-82433901f8f7_en (дата звернення: 05.03.2026).
3. Близнюк В. В., Яценко Л. Д. Особливості розвитку ринку праці в умовах становлення «нovoї економіки». *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2021. № 1 (102). С. 74–81. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-1-10>.
4. Dauth W., Findeisen S., Südekum J., Wößner N. German robots: The impact of industrial robots on workers. *IAB Discussion Paper*. 2017. No. 30. 52 p.
5. In It Together: Why Less Inequality Benefits All. Paris : OECD Publishing, 2015. 348 p. URL: <https://doi.org/10.1787/9789264235120-en> (дата звернення: 05.03.2026).
6. Autor D. H., Dorn D. The Growth of Low Skill Service Jobs and the Polarization of the U. S. Labor Market. *American Economic Review*. 2013. Vol. 103, No. 5. P. 1553–1597.
7. Handbook on Forms of Employment / United Nations. Geneva : Economic Commission for Europe, 2022. 210 p. URL: https://unece.org/sites/default/files/2022-08/2210309E_ECE_CES_STAT_2022_4_WEB.pdf (дата звернення: 05.03.2026).
8. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січ. 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 05.03.2026).
9. Близнюк В. В., Яценко Л. Д. Сучасний концепт стійкості ринку праці. *From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area* :

Conference Proceedings of the VII International Scientific Conference (Riga, 2023). Riga : Baltija Publishing. P. 1–5. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-377-4>.

10. Сорока О. В., Кучерина О. І. Трансформація зайнятості в умовах цифровізації: перспективи та ризики. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-83>.

11. Зайнятість через цифрові платформи в Україні: Проблеми та стратегічні перспективи / Міжнародна організація праці. 2018. URL: https://www.kiis.com.ua/materials/pr/15082018_ILO_report/wcms_ukr.pdf (дата звернення: 05.03.2026).

12. E-Government Survey 2024 / UNDP. United Nations Development Programme, 2024. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data-Center> (дата звернення: 05.03.2026).

13. Україна серед лідерів GovTech у рейтингу Світового банку / Міністерство цифрової трансформації України. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/progress/ukrayina-sered-lideriv-govtech-u-reyutynhu-svitovoho-banku> (дата звернення: 05.03.2026).

14. Україна піднялася на 40 місце у світовому рейтингу ШІ. У Східній Європі ми на восьмій позиції. DOU. 2024. URL: <https://dou.ua/lenta/news/ukraine-in-world-ai-research/> (дата звернення: 05.03.2026).

15. Індекс цифрової трансформації регіонів. Міністерство цифрової трансформації України. 2025. URL: <https://hromada.gov.ua/> (дата звернення: 05.03.2026).

16. Гривко С. Д., Дубовик Д. Є. Вплив цифровізації на зайнятість та ринок праці в інформаційному суспільстві. *Економічний простір*. 2025. № 208. С. 203–209. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.208.203-209>.

17. Звіт про стан цифрового десятиліття 2025 року. Європейська Комісія. 2025. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/state-digital-decade-2025-report> (дата звернення: 05.03.2026).

18. Цифрові навички відкривають нові можливості для українців. Дія.Бізнес. 2024. URL: <https://business.diiia.gov.ua/history-of-success/tsyfrovi-navychky-vidkryvaiut-novi-mozhlyvosti-dlia-ukraintsiv> (дата звернення: 05.03.2026).

19. 42 % дорослих і 70 % підлітків користуються ШІ в Україні: результати дослідження Дія.Освіта / Міністерство цифрової трансформації України. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/education/42-doroslykh-i-70-pidlitkiv-korystuiutsia-shi-v-ukrayini-rezultaty-doslidzennia-diiiaosvita> (дата звернення: 05.03.2026).

References:

1. World Bank (2025) World Development Report 2026: Artificial Intelligence for Development. Concept Note. Available at: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/1e4e52502104a331fb42cba0d4afa995-0050062026/original/WDR2026-Concept-Note.pdf> (accessed 05 March 2026).

2. European Commission (2025) Quality jobs roadmap: Communication on policies to improve job quality in the digital and green transition. European Union.

Available at: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/document/download/82975aa7-bdd6-4a64-b3e3-82433901f8f7_en (accessed 05 March 2026).

3. Blyzniuk V. V., Yatsenko L. D. (2021) Osoblyvosti rozvytku rynku pratsi v umovakh stanovlennia “novoi ekonomiky” [Features of labor market development in the conditions of the “new economy” formation]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli*, no. 1 (102), pp. 74–81. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-1-10> (in Ukrainian).

4. Dauth W., Findeisen S., Südekum J., Wößner N. (2017) German robots: The impact of industrial robots on workers. *IAB Discussion Paper*, no. 30. 52 p.

5. OECD (2015) In It Together: Why Less Inequality Benefits All. Paris: OECD Publishing. DOI: <https://doi.org/10.1787/9789264235120-en> (accessed 05 March 2026).

6. Autor D. H., Dorn D. (2013) The Growth of Low Skill Service Jobs and the Polarization of the U. S. Labor Market. *American Economic Review*, vol. 103, no. 5, pp. 1553–1597.

7. United Nations (2022) Handbook on Forms of Employment. Geneva: Economic Commission for Europe. Available at: https://unece.org/sites/default/files/2022-08/2210309E_ECE_CES_STAT_2022_4_WEB.pdf (accessed 05 March 2026).

8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018) Kontsepsiia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy vid 17 sichnia 2018 r. № 67-r [The concept of development of the digital economy and society of Ukraine dated January 17, 2018 No. 67-r]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (in Ukrainian).

9. Blyzniuk V. V., Yatsenko L. D. (2023) Suchasnyi kontsept stiikosti rynku pratsi [Modern concept of labor market resilience]. *From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area* : Conference Proceedings of the VII International Scientific Conference (Riga, 2023). Riga : Baltija Publishing, pp. 1–5. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-377-4> (in Ukrainian).

10. Soroka O. V., Kucheryna O. I. (2024) Transformatsiia zainiatosti v umovakh tsyfrovizatsii: perspektyvy ta risky [Transformation of employment in the conditions of digitalization: prospects and risks]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-83> (in Ukrainian).

11. International Labour Organization (2018) Zainiatist cherez tsyfrovi platformy v Ukraini: Problemy ta stratehichni perspektyvy [Digital platform employment in Ukraine: Problems and strategic perspectives]. Available at: https://www.kiis.com.ua/materials/pr/15082018_ILO_report/wcms_ukr.pdf (in Ukrainian).

12. UNDP (2024) E-Government Survey 2024. United Nations Development Programme. Available at: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data-Center> (accessed 05 March 2026).

13. Ministry of Digital Transformation of Ukraine (2024) Ukraina sered lideriv GovTech u reitynhu Svitovoho banku [Ukraine among GovTech leaders in the World Bank ranking]. Available at: <https://thedigital.gov.ua/news/progress/ukrayina-sered-lideriv-govtech-u-reitynhu-svitovoho-banku> (in Ukrainian).

14. DOU (2024) Ukraina pidnialasia na 40 mistse u svitovomu reitynhu ShI. U Skhidnii Yevropi my na vosmii pozytsii [Ukraine rose to 40th place in the global AI ranking. In Eastern Europe we are in eighth position]. Available at: <https://dou.ua/lenta/news/ukraine-in-world-ai-research/> (in Ukrainian).
15. Ministry of Digital Transformation of Ukraine (2025) Indeks tsyfrovoi transformatsii rehioniv [Digital transformation index of regions]. Available at: <https://hromada.gov.ua/> (in Ukrainian).
16. Hryvko S. D., Dubovyk D. Ie. (2025) Vplyv tsyfrovizatsii na zainiatist ta rynek pratsi v informatsiinomu suspilstvi [The impact of digitalization on employment and the labor market in the information society]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 208, pp. 203–209. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.208.203-209> (in Ukrainian).
17. European Commission (2025) Zvit pro stan tsyfrovoho desiatylittia 2025 roku [State of the Digital Decade 2025 Report]. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/state-digital-decade-2025-report> (in Ukrainian).
18. Diia.Business (2024) Tsyfrovi navychky vidkryvaiut novi mozhlyvosti dlia ukraintsiv [Digital skills open new opportunities for Ukrainians]. Available at: <https://business.diia.gov.ua/history-of-success/tsyfrovi-navychky-vidkryvaiut-novi-mozhlyvosti-dlia-ukraintsiv> (in Ukrainian).
19. Ministry of Digital Transformation of Ukraine (2024) 42 % doroslykh i 70 % pidlitkiv korystuiutsia ShI v Ukraini: rezultaty doslidzhennia Diia.Osvita [42% of adults and 70% of teenagers use AI in Ukraine: results of the Diia.Education study]. Available at: <https://thedigital.gov.ua/news/education/42-doroslykh-i-70-pidlitkiv-korystuiutsia-shi-v-ukrayini-rezultaty-doslidzhennia-diaaosvita> (in Ukrainian).